

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **právnej veci starostlivosti súdu o mal. A., nar. X.**, bývajúceho u matky a zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku, dieťa matky R., bývajúcej v K., zastúpenej J., advokátom so sídlom v S., a otca J., bývajúceho v S., zastúpeného J., ustanovenou opatrovníčkou a advokátkou so sídlom v H., **o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 19 P 188/2007, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 188/2007 Okresnému súdu Liptovský Mikuláš **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

V konaní o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému A., nar. X., vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 19 P 188/2007, podal otec maloletého návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Liptovský Mikuláš. Svoj návrh odôvodnil tým, že na tomto súde nepôsobil ako advokát, on ani matka maloletého na ňom nemajú žiadne kontakty a vec na ňom možno prejednať s minimálnymi nákladmi a pri zaručení objektívnosti a nestrannosti. Ďalej uviedol, že z miesta svojho súčasného bydliska v P. nemôže ako zdravotne ťažko postihnutá osoba cestovať na konajúci súd v Humennom pre chýbajúce priame dopravné spojenie, a ubytovacie služby sú preň nedostupné z finančného hľadiska. Prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš by rešpektovalo jeho základné právo vypovedať na súde a vyjadriť sa k veci a dôkazom osobne.

Matka maloletého s návrhom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nesúhlasila. Poukázala na skutočnosť, že návrh na začatie konania podala ešte v roku 2004. Z dôvodov na strane otca bola vec prikázaná Okresnému súdu Humenné. Následne sa otec opätovnými nezmyselnými námietkami zaujatosti snažil konanie predlžovať. Delegácia veci na Okresný súd Liptovský Mikuláš by bola v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a zároveň porušením jej ústavných práv na zákonného sudcu a na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, najmä ak návrh na prikázanie veci nie je odôvodnený žiadnou mimoriadnou okolnosťou. Zdôraznila, že všetky predložené či navrhnuté dôkazy možno vykonať aj na Okresnom súde Humenné, prípadne, ak to bude potrebné z dôvodov na strane odporcu, cestou dožiadaného súdu.

Podľa § 12 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

Otec maloletého v danom prípade odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie veci viacerými dôvodmi; žiaden z nich však nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť.

Pokiaľ ide advokátsku prax, ktorú otec maloletého podľa svojho vyjadrenia vo vzťahu k Okresnému súdu Liptovský Mikuláš nikdy nevykonával, Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že táto samotná skutočnosť nemusí byť automaticky zárukou nezaujatosti sudcov toho-ktorého súdu, tak ako dôvodom ich prípadnej zaujatosti nemôže byť samotná skutočnosť, že boli v služobnom kontakte s účastníkom konania, ktorý predtým pôsobil ako advokát, pokiaľ tieto vzťahy neprekročili rámec profesionality a nenadobudli bližší osobný charakter. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ani Krajský súd v Prešove, ktorý rozhodoval o skôr vznesenej námietke zaujatosti otca maloletého voči všetkým sudcom Okresného súdu Humenné, nezistil žiadny právne významný dôvod, pre ktorý by mali byť títo vylúčení z konania a rozhodovania v prejednávanej veci.

Za okolnosť mimoriadnej významnosti nemožno považovať ani zmenu bydliska otca maloletého, ku ktorej došlo až po prikázaní veci Okresnému súdu Humenné, ktorý sa tak stal miestne príslušným súdom. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu (napríklad že účastník konania nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné, a práva účastníka konania vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým vykonaným dôkazom nijako neovplyvňujú. Zdravotné postihnutie otca maloletého, ktorým odôvodňuje sťaženie možnosti cestovať, sa zo spisu taktiež nepreukázalo.

Vzhľadom k uvedenému, s prihliadnutím na vyjadrenie matky maloletého, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p.; preto návrhu nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2008

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: